

An abstract painting of a face, rendered with thick, expressive brushstrokes. The colors are vibrant and varied, including shades of yellow, green, pink, blue, and black. The face is composed of several distinct areas: a large yellow area for the forehead and upper cheeks, a green area for the lower cheeks and chin, a pink area for the nose and inner cheeks, and a blue area for the eyes and upper forehead. The background is dark and textured, with a prominent vertical stroke of reddish-brown on the right side. The overall style is expressive and somewhat somber, despite the bright colors.

Jak Ihmalyan

JAK İHMALYAN

Mayıs May 2025
ISBN 978-605-5815-72-1

Metinler
Texts
CEM ALTINEL
M. ŞEHMUS GÜZEL
VAÇE İHMALYAN
ARDA CAN ÖZSU
AHMET SOYSAL
ÖMER FARUK ŞERİFOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni
Editor-in-Chief
ERDEM İLGİ AKTER

Editör
Editor
LEVENT ÖZMEN

Tasarım
Design
DİLARA SEZGİN

Çeviri
Translation
UMUD K. DALGIÇ
(Aksi belirtilmedikçe
Unless stated otherwise)
ERDEM İLGİ AKTER
(009)
IRAZCA GERAY &
LIZ ERÇEVİK AMADO
(521-525)

Türkçe Düzelti
Turkish Proofreading
ERDEM İLGİ AKTER

İngilizce Düzelti
English Proofreading
MATT HANSON

Fotoğraflar
Photographs
NAZLI ERDEMİREL
VAÇE İHMALYAN ARŞİVİ ARCHIVE
ARA GÜLER MÜZESİ ARŞİVİ
MUSEUM ARCHIVE

Proje Asistanları
Project Assistants
METEHAN BAŞLI
ELİF BAYRI
ÇAĞLA BÖLEK

Baskı ve Cilt
Printing and Binding
PROMAT BASIM YAYIN
SAN. VE TİC. AŞ.
Orhangazi Mah. 1673. Sok. No: 34
34518 Esenyurt/İstanbul
T: +90 212 622 63 63
info@promat.com.tr
Sertifika Certificate N° 44762

Yayıncı
Publisher
DIRİMART
Hacıahmet Mahallesi Irmak Caddesi
No: 1-9 34440 Beyoğlu/İstanbul
T: + 90 212 232 66 66
www.dirimart.com
Sertifika Certificate N° 68661

Aksi belirtilmedikçe tüm
görsellerin hakları Vaçe İhmalyan
ve Dirimart'a aittir.
Unless stated otherwise, all images
with courtesy of Vaçe İhmalyan and
Dirimart.

© Aksi belirtilmedikçe tüm eserler
Jak İhmalyan adına Vaçe İhmalyan.
Tüm hakları saklıdır.
© Unless stated otherwise all artworks
Vaçe İhmalyan on behalf of Jak
İhmalyan. All rights reserved.

Kapak görseli
Cover image
JAK İHMALYAN
İsimsiz (Otoportre)
Untitled (Self-portrait)
1973

Önceki sayfalar ve sayfa
056-057
Previous pages and
pages 056-057
© Ara Güler / Ara Güler Müzesi

Sonraki sayfa
Next page
JAK İHMALYAN
İsimsiz Untitled, 1976

DIRİMART

Jak ihmalyan

008

Önsöz**Foreword**

LEVENT ÖZMEN

010

Moskova'da**Anadolu'yla Yaşamak:****Jak İhmalyan****Living with****Anatolia in Moscow:****Jak İhmalyan**

ARDA CAN ÖZSU

020

Jak İhmalyan:**Anadan Doğma Ressam,****Doğma Büyüme İstanbullu****Jak İhmalyan:****A Natural-born Painter,****Raised in Istanbul**

ÖMER FARUK ŞERİFOĞLU

034

Alan, Renk, Figür:**Modern Figürasyonun Özel Bir****Anı Olarak Jak İhmalyan****Field, Colour, Figure:****The Work of Jak İhmalyan****as a Distinct Moment in****Modern Figuration**

AHMET SOYSAL

046

Abidin Dino**ve Jak İhmalyan****Abidin Dino and****Jak İhmalyan**

M. ŞEHMUS GÜZEL

058

Eserler**Artworks**

500

Yaşamından Sanatına:**Jak İhmalyan**

CEM ALTINEL-VAÇE İHMALYAN

Söyleşisi**From His Life to His Art:****CEM ALTINEL in Conversation****with VAÇE İHMALYAN**

Önsöz

LEVENT ÖZMEN

Dirimart, Jak İhmalyan'ın hayatı ve sanatı üzerine büyük bir heyecanla çalışmaya yaklaşık bir yıl önce başladı. Oğlu Vaçe İhmalyan'ın özverisi ve emeği sayesinde birçok eserin ve belgenin iyi şartlar altında korunduğu bir mirasla çalışmak, sanat dünyasında kimi olsa heveslendirirdi. Öte yandan İstanbul'dan genç yaşta ayrılıp hayatının çoğunu Doğu Bloku ülkelerinin farklı kentlerinde geçirmek durumunda kalan Jak'ın hayatı ve eserleri hakkında bütüncül bir yaklaşımla başından sonuna eksiksiz bir kurgu oluşturmak pek de imkânlı değildi. Türkiye'den Abidin Dino, Ara Güler, Aziz Nesin ve Türkkaya Ataöv gibi belli başlı birkaç ismin kendisiyle irtibatı koparmaması ve onun sanatı hakkında yazarak gündem oluşturmaları tarihte belli izler bırakmıştı. Fakat 1978'de zamansız aramızdan ayrılan Jak'ın sanatı, Türkiye'nin sanat tarihi yazınında yer edinmeyi neredeyse hiç başaramadı. Tanıklıkların ve araştırmaların azlığı bu sebeple bizi Jak üzerine yaptığımız çalışmayı cevaplardansa sorular üzerinden kurgulamaya yöneltti: Erken Cumhuriyet döneminin sanat ortamında, Ermeni sanatçıların tarihi hakkında neden araştırma yok denecek kadar az? Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun hocalığının ilk dönemlerindeki atölye ortamında Jak neler öğrendi? Türkiye'nin modern sanat tarihinde İstanbul-Moskova arasındaki bir hattan bahsetmek mümkün olur mu? Estetik açıdan ele alındığında, Jak'ın resimlerinin İstanbul'daki üretilen figüratif resimle olan yakın ilişkisi, onca yıla ve mesafeye rağmen nasıl açıklanabilir? Bu resimler derinlerinde ne tarz estetik yaklaşımlar barındırıyor?

Arda Can Özsü, Ömer Faruk Şerifoğlu, Ahmet Soysal ve Şehmus Güzel bu ve bunu izleyen birçok soruyu kendi uzmanlıklarını ve görüşlerini cömertçe bizlerle paylaştıkları yazılarıyla yanıtlaya çalışıp yeni sorulara kapılar araladı. Tüm bu soruların sorulabilmesini sağlayan, hayal güçlerini kıskırtan temel unsur ise elbette Jak'ın özgün eserleri oldu. Dirimart olarak aile koleksiyonunun yanı sıra kurumsal ve özel koleksiyonlarda bulunan ulaşabildiğimiz tüm eserlerden bir katalog bölümü hazırladık. Bu yolla okuyucu ve araştırmacılar için ulaşılması mümkün olmayan başka bağlamları da kitaba dahil ederek Jak'ın sanatının değerlendirilmesine yeni bir alan açmayı ümit ettik. Vaçe İhmalyan ile Cem Altinel arasındaki sohbet ise, Jak'ı oğlunun tanıklıkları üzerinden tanımamıza büyük katkı sağladı.

Bu sürecin her aşamasında desteğini hiç esirgemeyen Vaçe İhmalyan'a, projenin başlatıcısı ve Dirimart'ın Kurucu ve Yöneticisi Hazer Özil'e, kitabımıza katkı sağlayan yazarlara, harika işlerine bu yayımla bir yenisini ekleyen Yayınlar Direktörümüz Erdem İlgi Akter'e, kitabın tasarımında heyecanımızı paylaşan Dilara Sezgin'e ve emeği geçen tüm Dirimart ekibine çok teşekkür ederiz. Keyifli okumalar. *

Foreword

LEVENT ÖZMEN

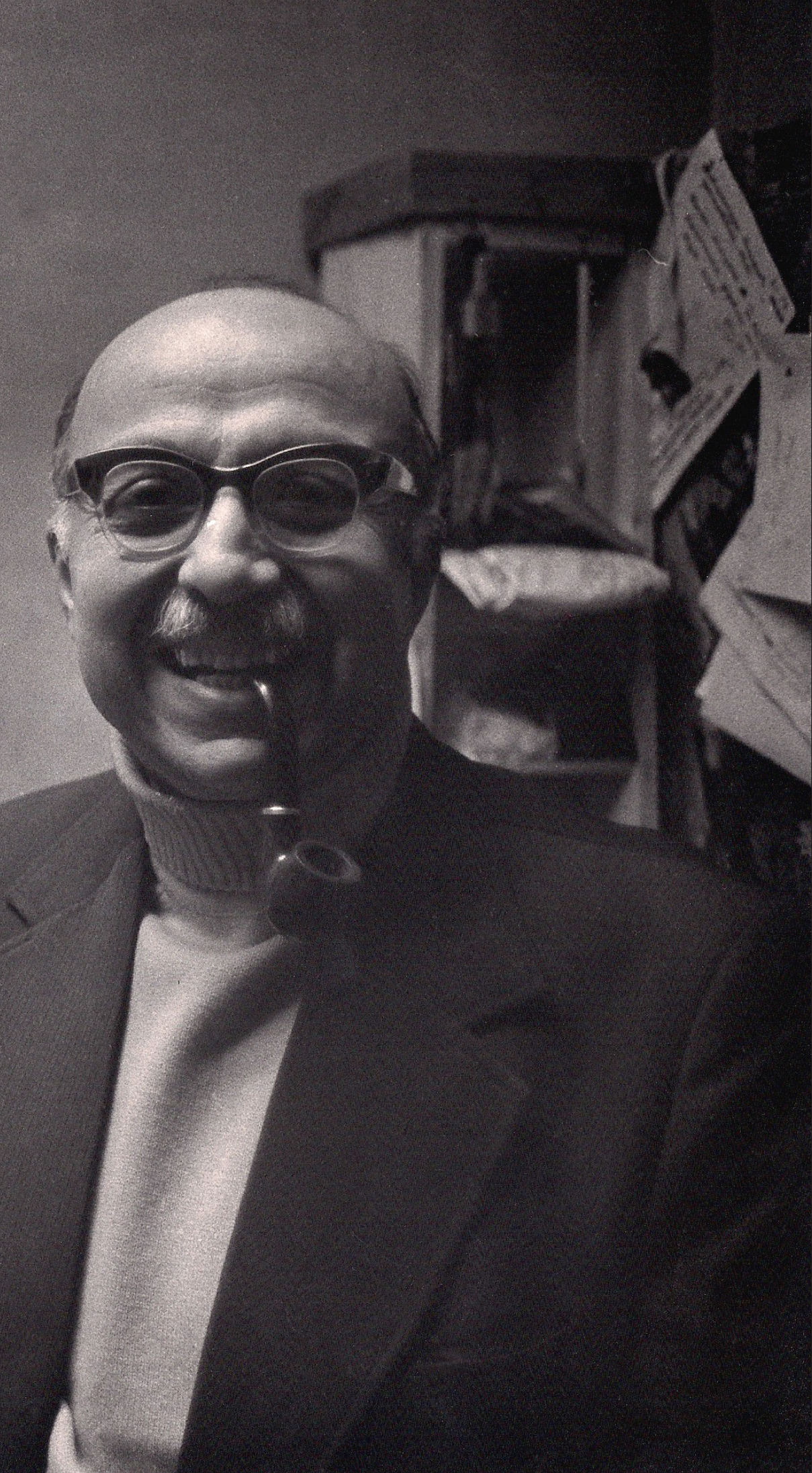
Dirimart embarked on an exciting journey to explore the life and art of Jak İhmalyan nearly a year ago. Thanks to the dedication and efforts of his son, Vaçe İhmalyan, we had the privilege of working with a legacy in which many of the artist's works and archival documents have been carefully preserved under excellent conditions – an opportunity that would inspire anyone in the art world. However, given that Jak left Istanbul at a young age and had to spend most of his life in various cities across the Eastern Block, it was hardly challenging to construct a seamless and fully comprehensive narrative about his life and work. His name left certain traces in history through a few figures – like Abidin Dino, Ara Güler, Aziz Nesin and Türkkaya Ataöv – who remained in contact with him and wrote about his art. Yet the art of Jak, who untimely passed away in 1978, never truly secured a place in Turkey's mainstream art historical discourse. The scarcity of both testimonies and research on the artist, hence, led us to structure our work on Jak not around definitive answers but rather through a series of questions: Why is there so little research on the history of Armenian artists in the artistic landscape of the early Republican period? What did Jak learn in Bedri Rahmi Eyüboğlu's studio during the early years of his teaching? Can we speak of artistic connections between Istanbul and Moscow within the context of Turkey's modern art history? How can we aesthetically explain the strong relationship between Jak's paintings and the figurative works produced in Istanbul, despite his temporal and geographical distance from the city? What kinds of aesthetic approaches lie beneath the surface of his paintings?

Addressing these and many other questions, Arda Can Özsü, Ömer Faruk Şerifoğlu, Ahmet Soysal, and Şehmus Güzel have generously shared their expertise and perspectives through their written contributions, opening new doors to further inquiry. Of course, what ultimately sparked these discussions and inspired the imagination was Jak's unique body of work. As Dirimart, we have compiled a catalogue featuring all the works we could access, including those from family collections as well as private and institutional holdings. Through this, we aimed to incorporate contexts that might otherwise remain inaccessible to readers and researchers, thereby opening new avenues for the evaluation of Jak's art. Additionally, the conversation between Cem Altınel and Vaçe İhmalyan has provided invaluable insights, allowing us to understand Jak through the personal testimonies of his son.

We extend our heartfelt gratitude to Vaçe İhmalyan for his unwavering support throughout every stage of this process; to Hazer Özil, the founder and president of Dirimart, who initiated this project; to the authors who contributed to this book; to our Publications Director, Erdem İlgi Akter, who has added yet another remarkable publication to her body of work at Dirimart; to Dilara Sezgin, who shared our enthusiasm in designing the book; and to the entire Dirimart team for their dedication. Wishing you an enjoyable read. *

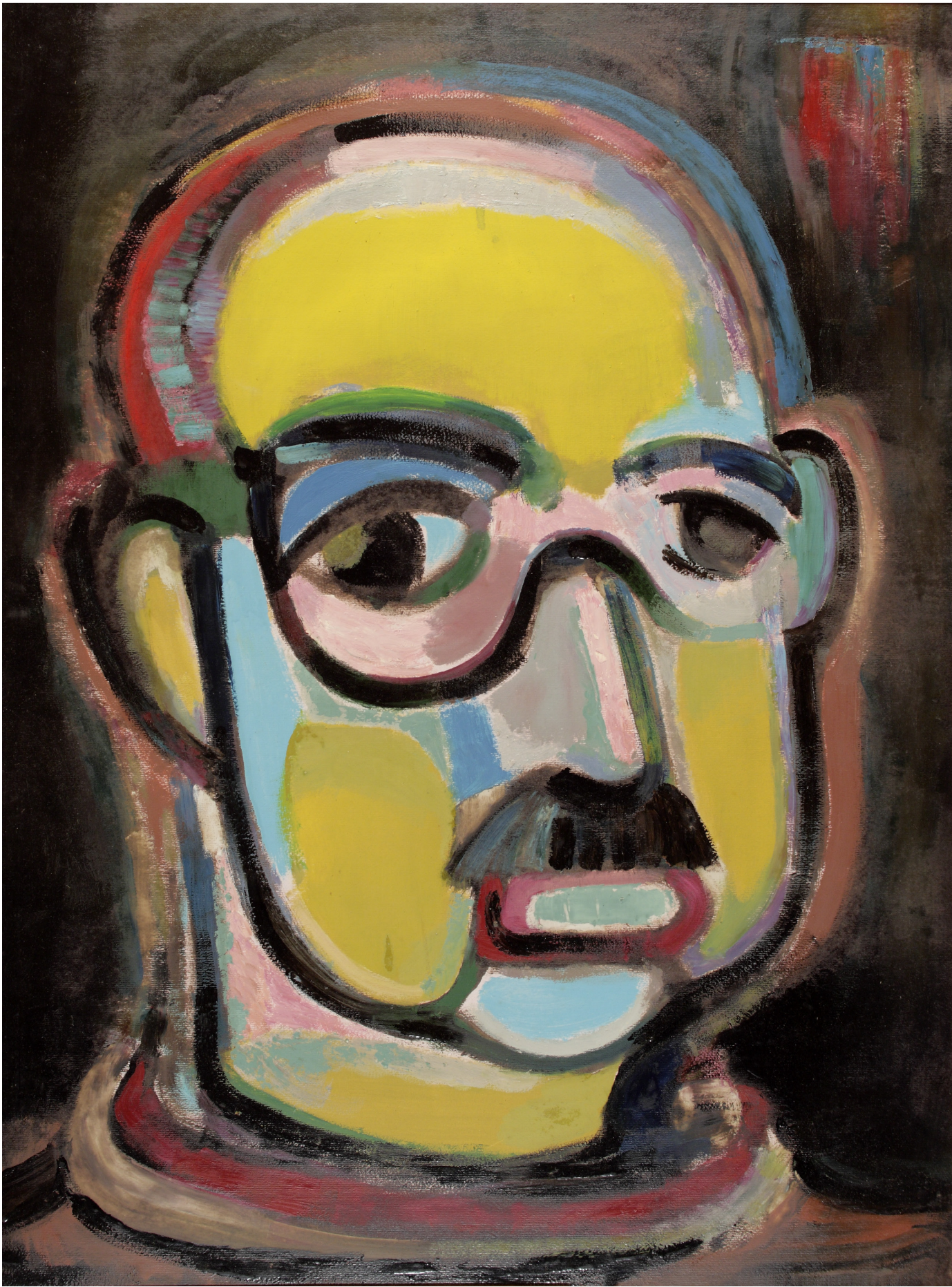

Araculer

Eserler

Artworks

<

İsimsiz (Otoportre)
Untitled (Self-portrait)
1973
Karton üzeri yağlıboya
Oil on cardboard
99 x 75 cm

↑

İsimsiz
Untitled
1972
Karton üzeri yağlıboya
Oil on cardboard
101 x 80 cm

İsimsiz (Sepetli adam)

Untitled (Man with a basket)

1972

Karton üzeri yağlıboya

Oil on cardboard

100 x 71 cm

İsimsiz (El arabası)
Untitled (Wheelbarrow)
1972
Karton üzeri yağlıboya
Oil on cardboard
100 x 80 cm